

Šokių šventė Baltimorėje 2016 m. / Šventės organizatorių archyvo nuotrauka

Kristina Volertienė apie pasiruošimą 2020 m. Šiaurės Amerikos Šokių šventei: darbų tempas greitėja

Ramunė Kubiliūtė

Vienas iš populiariausių didesnio masto išeivijos lietuvių renginių yra kas ketverius metus rengiamos Šokių šventės. Jos pradėtos organizuoti tais laikais, kai dar nebuvo galima keliauti į tuo metu okupuotą Lietuvą ir dalyvauti ten rengiamų Dainų švenčių Šokių dienose. Nuo Lietuvos

nepriklausomybės atgavimo kai kurios išeivijos šokių grupės keliauja į Lietuvą ir šoka kartu su Lietuvos šokėjais, bet tai įmanoma ne visoms, todėl Šokių šventės išeivijoje (dabar vadinamos Šiaurės Amerikos Šokių šventėmis) vis dar rengiamos vis kituose miestuose (iki šiol – Baltimorėje, Bostone,

Čikagoje, Klivlende (Cleveland), Hamiltone, Los Andžele, Toronte) ir jos sutraukia nemažai lietuvių entuziastų, šokančių tautinius šokius ir mėgėjų, kurie juos palaiko. Reikia pasakyti, kad šventėse šoka įvairių kartų ir įvairių emigracijos bangų lietuvių kilmės šokėjai, gyvenantys už Lietuvos ribų, kartais net įtraukdami savo draugus, mėgėjus šokėjus, kurie nėra lietuvių kilmės.

Nuo rudens lietuvių tautinių šokių grupių šokėjai iš Šiaurės Amerikos ir kitų kraštų, ketinantys dalyvauti šventėje, pradės intensyviai repeticijas šokių, kurie, anot

šventės tinklalapio, 2020 m. liepos 5 d. Filadelfijoje (Philadelphia) susilies į spalvingą ir dinamišką derinį, ir visas šventės scenarijus primins M. K. Čiurlionio „Karalių pasaką“.

Šokių šventės ruošą reikalauja ne tik kolektyvo, kuris rūpinasi šokių parinkimu, ir šokėjų, kurie tuos šokius atliks, darbo. Taip pat reikia ir talkininkų, dirbančių daugybę išankstinių administracinių ir ruošos užkulisinių darbų – visus juos atlieka organizacinis komitetas. Komitete yra nemažai įvairiose organizacijose patirties gavusių asmenų, tarp jų ir ateitininkų, pvz., komiteto pirmininkas Virgus Volertas ir komiteto narė Kristina Volertienė, atsakinga už organizacinius reikalus ir sutartis, kuri sutiko atsakyti į „Ateities“ žurnalo bendradarbių klausimus.

Kas nežino Šokių švenčių išeivijoje tradicijų, gal galite trumpai papasakoti, kada jos prasidėjo, kas jas organizuoja ir kaip dažnai jos rengiamos?

Per Antrąjį pasaulinį karą šimtai tūkstančių lietuvių buvo priversti palikti gimtinę ir pasklido po visą Europą, Kanadą, Pietų ir Šiaurės Ameriką, Australiją. Beveik visi ryšiai su Lietuva buvo apriboti arba visiškai nutraukti. Atvykę į naujas gyvenimo vietas, lietuviai būrėsi tose pačiose vietovėse ir kaip įmanydami stengėsi palaikyti savo kalbą, muziką, papročius, šokius ir tradicijas. Tautiniai šokiai buvo populiarus būdas išsaugoti ir puoselėti lietuvišką paveldą.

Čikagos lietuvių bendruomenė 1957 m. suorganizavo pirmąją tautinių šokių šventę, kuriai va-

dovavo Bronius Shotas. Šventėje dalyvavo 18 grupių iš JAV ir Kanados. Tais pačiais metais buvo įsteigtas Lietuvių tautinių šokių institutas (LTŠI), kurio tikslas buvo išlaikyti ir puoselėti autentišką tautinį kostiumą, šokius ir papročius. Nuo 1957 m. JAV ir Kanados lietuvių bendruomenės kas ketverius metus pradėjo kartu organizuoti lietuvių tautinių šokių šventes. Ateinanti šventė Filadelfijoje bus jau šešiolikta šokių šventė už Lietuvos ribų.

Kaip parenkami meno vadovai?

JAV Lietuvių bendruomenės (JAV LB) Krašto valdyba parenka meno vadovą, kurį tvirtina JAV LB taryba. Vadovai patys sudaro savo komandas. Dabartinis ruošos komitetas buvo paprašytas sudaryti

Šokių šventė Baltimorėje 2016 m. / Šventės organizatorių archyvo nuotrauka

Sendraugių stovykloje Dainavoje, 2019 m. vasarą / Dainos Čyviėnės nuotrauka

projektą šventei Filadelfijoje, kurį patvirtino JAV LB Krašto valdyba ir taryba. Meno vadovą šventei renka LTŠI valdyba.

Kaip šokių grupės patenka? Ruošiasi?

JAV ir Kanadoje yra keletas labai stiprių šokių kolektyvų, kurie nuolat repetuoja ir koncertuoja, pasirodo įvairiuose miestuose, atstovauja lietuviams vietiniuose festivaliuose ir t. t. Yra ir tokių grupių, kurios susiėina repetuoti kokiam nors tikslui (pvz. Vasario 16-osios, Kovo 11-osios renginiams), bet nuolatine veikla neužsiima. Dar viena kategorija – grupės, kurios suorganizuoja dalyvauti Šokių šventėse. Dažnai jos susiburia mažesnėse lietuvių susibūrimo

vietose, repetuoti susitinka nereguliariai, ir neretai tokie šokėjai įveikia ilgus atstumus, kad atvažiuotų į repeticijas.

Pasidalinkite 2020 m. Šokių šventės žiniomis – kiek numatoma šokėjų ir žiūrovų?

Kol šokių grupių registracija nesibaigė ir koncerto bilietai dar nėra parduodami, prognozuoti dalyvių ir žiūrovų skaičių sunku. Remdamiesi pastarųjų švenčių praktika tikimės, kad bus bent 1600 šokėjų (dauguma iš JAV ir Kanados, bet taip pat keletas tautinių šokių grupių iš Lietuvos bei Europos) ir 4000 žiūrovų. Be šio paminėto skaičiaus laukiame daug šokėjų šeimų narių ir svečių iš visų pasaulio kampelių. Teko girdėti, kad būtent šventės metu

ne viena šeima planuoja giminės susitikimą – puikus būdas surinkti į būrį visos šeimos narius ir dar pasimatyti su seniai nematytais draugais lietuviškoje aplinkoje.

Kuo pasižymi Šiaurės Amerikos (išėivijos) šokių šventės? Ar jos puoselėja lietuviybę?

Yra pagrindiniai rėmai: grupės užsiregistruoja; vadovai ir mokytojai lanko šokių kursus Dainavos stovyklavietėje (Mičigano valstijoje); ir tada visus metus mokosi šokius pagal šventės repertuarą. Meninė komanda palaiko ryšius su grupėmis, padeda paruošti šokius. Technologijos išradimai padeda lengviau pateikti, taip pat ir suprasti šokių aprašymus, nes galima žiūrėti vaizdo įrašus ir klausytis šokio muzikos. Dvi die-

nas prieš šventę Filadelfijoje vyks repetitijos, kur meno vadovas ir režisierius sujungs visas grupes į bendrą spektaklį. Pats finalinis renginys – šventė – yra panašus į Lietuvoje rengiamas šventes, ir puikiai atspindi stiprią lietuvišką dvasią ir ryšį su tautos šaknimis.

Paskutinį dešimtmetį kiekviena šventė rengiama vis kitam mieste, o kiekvienas miestas turi savo identitetą ir ypatybes. Taip pat kiekviena šventė turi savo meno vadovą, kurio (-ios) vizija ir stilius atsispindi šventės programoje. Filadelfija yra istorinis JAV miestas; tas bruožas matomas ir jaučiamas visur: muziejai, paminklai, pavadinimai, plakatai, ir taip toliau. Šokių šventė 2020 metais vyks, kaip įprasta, per JAV Nepriklausomybės šventės savaitgalį (liepos 3–6 dienomis). Filadelfijos miestas švenčia jau likus savaitei iki šio savaitgalio – vyksta parodos, koncertai, muziejai taiko šventines nuolaidas, vyksta paradai. Mes dirbame su miesto komiteto festivaliu *Welcome America*, stengdamiesi įtraukti mūsų lietuvišką dvasią ir kultūrą į šventinius miesto renginius.

Pasidalinkite vyksiančios Šokių šventės ruošos darbų apimtimi.

Iš organizacinės pusės – Šokių šventė vyks Temple universiteto Liacouras arenoje. Sutartys pasirašytos, dabar dirbame su meno komanda dėl konkrečių techninių detalių. Viešbučiai, kuriame vyks visi pagrindiniai renginiai, išskyrus pačią šventę, taip pat užsakyti. Jie yra miesto centre, netoli rotušės. Nuo viešbučių iki arenos yra nepilnos dvi mylios. Norintiems bus siūlomi specialiai užsakyti autobusai, bet yra ir kitų galimybių – labai patogus požeminis traukinys, kuris kai kuriems labiau patiks. Tradiciniai šventės renginiai šiuo metu planuojami. Kaip įpras-

ta, penktadienį vakare bus koncertas su šokiais. Liepos 4 d. netoli viešbučių vyks miesto rengiami koncertai su fejerverkais. Manome, kad jaunimas ten norės dalyvauti. Viešbutyje bus koncertas tiems, kurie pasiliks. Smulkesnę informaciją pateiksime savo interneto svetainėje www.sokiusvente2020.org. Šv. Mišios bus laikomos viešbutyje šeštadienį vakare ir lietuvių šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje sekmadienį iš ryto.

Bendradarbiaujame su JAV ir Kanados lietuvių bendruomenėmis. Bandome aplankyti kiek įmanoma daugiau lietuviškų vietovių ir lietuvių susibūrimo vietų. Šią vasarą buvome lietuvių mugėse Baltimorėje ir Frakvilyje (Frackville), Pensilvanijoje; Joninėse Atlantoje, Džordžijos valstijoje (GA) ir Džeksone, Naujajame Džersyje (Jackson, NJ); Ateitininkų sendraugių stovyklose Dainavoje (Mičigane) ir Pranciškonų vasarvietėje Kennebunkporte, Meine (Maine); darsyk Dainavos stovyklavietėje – Lietuvių tautinių šokių instituto ruošiamuose kursuose pateikti informaciją šokių vadovams / mokytojams. Mūsų komandos pirmininkas Virgus Volertas nuolat tariasi su šventės meno vadovu Gintaru Grinkevičiumi ir su režisieriumi Vytu Čuplinsku.

Kaip jūs su vyru buvotė įtraukti į Šokių šventės ruošos darbus?

Pradinę organizacinę komandą sudarė Laima Liutikienė, Jonas Howes (praėjusios šventės komiteto narys), Daiva Kazlauskienė (Filadelfijos LB pirmininkė), Kristina ir Virgus Volertai. Vėliau po truputį prisijungė ir kiti.

Pirmiausia Laima Liutikienė (Šiaurės Naujasis Džersis) ir Jonas Howes (Baltimorė / Vašingtonas), tuometiniai JAV LB Krašto valdybos nariai, atvyko į Filadelfiją kreiptis į visuomenę dėl galimy-

bės suruošti 2020-ųjų Šokių šventę. Susitikimo metu buvo apsvarstyti galimi sunkumai – automobilių judėjimas mieste liepos 4 d. šventinio savaitgalio metu, savanorių pajėgų formavimas – ar nedidelė Filadelfijos apylinkė pajėgs suburti pakankamai norinčių ateiti į talką.

Ieškome vietinių ir nevietinių savanorių. Yra nemažai darbėlių, kuriems atlikti nebūtina gyventi Filadelfijoje ar apylinkėse – gali padėti atvažiuavę į šventę, pvz., prižiūrėti susodinimą autobusuose arba dalinti pietų dėžutes šokėjams. Rankų reikia visur. Mūsų tinklapyje yra vieta, kur registruotis gali visi, norintys savanoriauti. Mano manymu, visuomet smagiau, kai prisidedi prie renginio organizavimo, tegul nors tik valandą ar dvi.

Ar jaučiate, kad Jūsų veikla tarp ateitininkų ir profesiniam gyvenime Jus paruošė tokiam savanoriškam darbui?

Ir taip, ir ne. Esu buvusi įvairiose ateitininkų, lietuvių bendruomenės, amerikiečių organizacijų valdybose, ruošusi stovyklas, kursus, suvažiavimus. Kiekviena patirtis padeda suprasti, kaip atlikti įvairias užduotis. Šokių šventės masto renginys reikalauja išmokti nemažai tokių dalykų, su kuriais gyvenime neteko susidurti. Kartais mane baugina pojūtis, kad ne viską žinau ar suprantu, bet visuomet yra įdomu išmokti ką nors naujo.

Liko mažiau nei metai ir jaučiasi, kad laikas tirpsta, darbų tempas greitėja. Turime „sulipdyti“ visas detales, kad pati šventė praeitų sklandžiai. Aišku, visuomet rūpi, kad būtų pakankamai lėšų. O apibendrinant, sulaukiame labai pozityvių pareiškimų ir palaikymo visur, kur besilankome, ir tai labai palaiko mūsų visų entuziazmą. Lauksime visų Filadelfijoje.

8
| 152 |
2019

ateitis

LEIDŽIA DERACIJA NUO 1911 METŲ

Brigita ir Beatričė
Čiužaitės:
„Reikia skubėti grįžti namo“

Lietuvių kalbos
mokytoja
Violeta
Sadauskienė:
nuobodžiaujantis mokinys
gali greitai prarasti aistrą
mokytis

Režisierius
Karolis Kaupinis:
man istoriniame
laike svarbu ieškoti to,
kas liko nepastebėta,
neišgirsta

Kaip iš mažos svajonės
ispūsti didelę valstybę

Evgenios Levin nuotrauka

917713921951003